

بررسی ارتباط معاملات با اشخاص وابسته با حق الزحمه حسابرسی و گزارش مشروط حسابرسی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران

دکتر فرزین خوشکار

مدرس گروه مدیریت و حسابداری موسسه آموزش عالی ناصر خسرو، ساوه، ایران.

F.khoshkar@hnkh.ac.ir

دکتر محمد حامد خان محمدی

مدرس گروه مدیریت و حسابداری موسسه آموزش عالی ناصر خسرو، ساوه، ایران.

M.khanmohammadi@hnkh.ac.ir

عاطفه فراهانی

دانشجوی کارشناسی ارشد گروه مدیریت و حسابداری موسسه آموزش عالی ناصر خسرو، ساوه، (نویسنده مسئول).

Farahani.a@hnkh.ac.ir

چکیده

هدف این مطالعه بررسی ارتباط معاملات با اشخاص وابسته با حق الزحمه حسابرسی و گزارش مشروط حسابرسی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می باشد. روش تحقیق از لحاظ هدف، کاربردی و پس رویدادی می باشد. همچنین از لحاظ روش گردآوری داده ها، توصیفی همبستگی است. جامعه آماری این تحقیق ۲۴۵ شرکت از شرکت های پذیرفته شده در بورس تهران در یک دوره پنج ساله ۱۳۹۳-۱۳۹۷ می باشند. ۱۲۷ شرکت به عنوان نمونه آماری پژوهش انتخاب شد. اطلاعات موردنیاز از طریق صورت های مالی حسابرسی شده شرکت ها مورد رسیدگی جمع آوری شده است. برای آزمون نرمال بودن داده ها از آزمون جارگو-برا، برای آزمون تشخیص مدل از آزمون چاو، برای آزمون اثرات ثابت و تصادفی داده ها از آزمون هاسمن، برای آزمون فرضیه ها از آزمون رگرسیون چندگانه استفاده شده است. این محاسبات از طریق نرم افزار EVIEWS و Excel انجام گرفته است. نتایج نشان داد که بین معاملات با اشخاص وابسته و حق الزحمه حسابرسی رابطه معناداری وجود دارد، و از گان کلیدی: معاملات با اشخاص وابسته، حق الزحمه حسابرسی، گزارش مشروط حسابرسی.

مقدمه

معامله با اشخاص وابسته، انتقال منابع، خدمات یا تعهدات و الزامات بین اشخاص وابسته صرف نظر از مطالبه یا عدم مطالبه بهای آن است. (استاندارد حسابداری شماره ۱۲، ۱۳۸۶)، طبق این استاندارد یک شخص در صورتی وابسته به واحد تجاری است که، دارای کنترل مشترک بر واحد تجاری باشد، مشارکت های خاصی که واحد تجاری در آن شریک خاص باشد و طرح بازنیستگی خاص کارکنان واحد تجاری، یا طرح بازنیستگی خاص کارکنان اشخاص وابسته به آن و همچنین واحد های تجاری تحت کنترل اینگونه است. معاملات با اشخاص وابسته ممکن است در دامنه ای گسترده و پیچیده از ساختارها صورت